

“SERAMİK SEKTÖRÜNDE ENERJİ MALİYETLERİ AZALTILMALI”

Hazırlayan:

MEHMET HANİFİ GÜLEL

Küresel pazarda her geçen yıl etkinliğini artıran Türkiye seramik sektörü, yurt içinde de inşaat sektörüne paralel olarak gelişimini sürdürüyor. Türkiye'nin küresel pazarda rekabet gücünü artırabilmesi için üretimde ve iç pazarda da güçlü olmasının şart olduğuna vurgu yapan uzmanlar enerjide arz güvenliğinin sağlanması ve verimliliğin teşvik edilmesine ihtiyaç duyulduğunu belirtiyor.

Fotoğraflar: Dünya Gazetesi Fotoğraf Arşivi

551.5
MİLYON \$

SERAMİK KAPLAMA
MALZEMELERİNİN 2017 YILI
İHRACAT TUTARI

% 9
2017 YILINDA
SEKTÖRÜN BÜYÜME
ORANI

231.2
MİLYON \$

SERAMİK SAĞLIK
GEREÇLERİNİN 2017 YILI
İHRACAT TUTARI

Seramik kaplama malzemeleri üretiminde globalde yedinci, Avrupa'da ise üçüncü büyük üretici konumunda bulunan Türkiye seramik sektörü, seramik sağlık gereçlerinde ise Avrupa'nın en büyük üretici ve ihracatçısı olarak dikkat çekiyor.

Vitrifiye üretiminde de Türkiye'nin Avrupa'da lider olduğunu belirten uzmanlar, seramik sektörünün yerli kaynak kullanan ve ithalata bağımlılığı en az olan sektörlerden biri olmasının büyük avantaj sağladığını belirtiyor. Bu avantajı iyi değerlendiren sektör, her geçen yıl artan ivmeyle büyümesini sürdürüyor. Büyümenin sürmesi halinde, uzun vadede sektörün küresel pazarda her kategoride ilk üçte yer alacağı öngörülüyor. Uzmanlar, Avrupa'dan devralınan üretim liderliğini uzun yıllar boyunca korumak için markalaşma, tasarım, Ar-Ge, teknoloji geliştirme ve inovasyona yatırım yapılması gerektiğini vurguluyor.

İhracatını ağırlıklı olarak Avrupa, Kuzey Afrika ve Ortadoğu pazarlarına yapan Türkiye, yeni dönemde Uzakdoğu, Asya ve Sahra Altı Afrika ülkelerini yeni hedef pazarları olarak görüyor. Bunun yanı sıra stratejik öneme sahip olan Amerika'ya ihracatın artması yönünde çalışmaların yapıldığını belirten uzmanlar, Rusya ile ilişkilerin yeniden normale dönmesiyle bu ülkeye olan ihracatın da yeni dönemde artacağını kaydediyor.

2017 yılını yüzde 9 büyüme ile kapattı

Yurt içinde ise başta kentsel dönüşüm projeleri olmak üzere yeni gayrimenkul projelerinin sektörün gelişimine ve büyümesine katkı sağlamasını bekleyen uzmanlar, sektörün bu yıl yüzde 10 büyüme hedeflediğine dikkat çekiyor.

Sektörde doğrudan 26 bin, dolaylı olarak yaklaşık 220 bin kişi istihdam ediliyor. Çimento, Cam, Seramik ve Toprak Ürünleri İhracatçıları Birliği'nden alınan verilere göre 2017 yılında seramik kaplama malzemeleri ihracatı bir önceki yıla göre miktarda yüzde 12.2, değerinde ise yüzde 7.8 arttı. Farklı bir ifadeyle, sektör söz konusu dönemde 1.6 milyon tonluk seramik kaplama malzemeleri ihracatı karşılığında 551.5 milyon dolar gelir elde

etti. Seramik sağlık gereçleri ihracatında ise miktarda yüzde 22.6, değerinde ise yüzde 9.2'lik artış oranıyla 231.2 milyon dolar rakamına ulaşıldı. Sektör 2017 yılını ihracatın desteğiyle yüzde 9 büyüme ile kapattı.

Almanya ve İngiltere'ye yapılan ihracat geriledi

Günümüz itibarıyla küresel pazarda hemen her ülkeye ihracat yapabilir durumda olan sektörün, 2017 yılında seramik

kaplama malzemeleri ihracatında ilk 10 ülke sıralaması önceki yıllara göre değişim göstermedi. Fakat ilk 10 ülke içinde yer alan Almanya, İngiltere ve Romanya'ya yapılan ihracatta gerileme yaşandı. Diğer ülkeler-

den ABD, İsrail, Kanada, Fransa, Belçika, Hollanda ve Finlandiya'ya yapılan ihracatta artış yaşanırken, artışın en çok yaşandığı üç ülke Belçika, ABD ve Fransa oldu.

Öte yandan seramik sağlık gereçlerinde

144 ülkeye ihracat gerçekleştiren sektör, 44 ülkeye ise 1 milyon doların üzerinde ihracat yaptı. Sağlık gereçlerinde Almanya ilk sırada yer alırken, bu ülkeyi İngiltere, Fransa, İtalya, ABD, İsrail, İsveç, Hollanda ve Ürdün takip etti.

“Teşvik ve yardımlar artarak devam etmeli”

Türkiye seramik sektöründe marka bilinirliğinin artması, ihracattaki ivmelenmeyi devam ettirecek gelişmeler arasında görülüyor. Tasarımın ve marka olmanın gücünü gösteren İtalya, üretim hacminde daralma yaşamış olmasına rağmen, ortalama satış fiyatlarını artırdı ve değer olarak ihracat hacmini yükseltmeyi başardı.

Türkiye’de son yıllarda gerek Ar-Ge, gerekse Turquality kapsamında yapılan desteklerin seramik sektörüne olumlu katkı sağladığını belirten uzmanlar, bu tür teşvik ve yardımların artarak devam etmesi, uzun vadede ise inovasyon ve tasarım kültürünün oluşmasını sağlayacak adımların atılması gerektiğini ifade ediyor.

Son yıllarda firmaların yeni yatırımlara ve kapasite artışına gittiğinin altını çizen uzmanlar, bununla birlikte teknolojiye daha fazla yatırım yapılması gerektiğini dile getiriyor. Yeniliğe ve uluslararası standartlar kalitesinde üretime yoğunlaşan Türkiye seramik sektörünün, üst segmente yönelik katma değeri yüksek ve teknolojik farklılığı olan ürünlerle küresel pazarlarda fark yaratabileceği vurgulanıyor.

“Enerji maliyetleri rekabet edebilirliği zorlaştırıyor”

Ihracatta artış ivmesini korumak isteyen sektörün en büyük dezavantajının maliyetleri olduğunu kaydeden uzmanlar, bu konuda devletin adımlar atması gerektiği görüşünü vurguluyor. Türkiye’nin küresel pazarda rekabet gücünü artırabilmesi için üretimde ve iç pazarda da güçlü olmasının şart olduğuna vurgu yapan uzmanlar; enerji, hammaddeye erişim ve Avrupalı rakiplerin yönetimleri tarafından desteklenmesi nedeniyle rekabet edebilirliğinin zorlaştığını aktarıyor. Enerjide arz güvenliğinin sağlanması ve verimliliğin teşvik edilmesine ihtiyaç duyulduğunun altını çizen uzmanlar, rekabet dezavantajının ortadan kaldırılması için Avrupa’daki avantajlara yakın bir uygulamanın devlet tarafından hayata geçirilmesini talep ediyor.

“YÜZDE 10 BÜYÜYEREK, YENİ BİR REKORA İMZA ATMAYI HEDEFLİYORUZ”

Türkiye Seramik Federasyonu Başkanı Erdem Çenesiz, “2017 yılını ihracatın desteğiyle sektör genelinde yüzde 9 büyüme ile kapattık. Bu yıl yüzde 10 büyüyerek yeni bir rekora imza atmaya hedefliyoruz. Sektörün önümüzdeki 10 yıl içinde küresel pazarda ilk üçte yer alacağını öngörüyoruz” dedi.

Seramik sektörünün 2017 yılını, bir önceki yıla göre seramik kaplama malzemeleri ihracatında yüzde 11.1, seramik sağlık gereçleri ihracatında ise yüzde 10.2 oranında büyüme ile kapattığı bilgisini veren Türkiye Seramik Federasyonu Başkanı Erdem Çenesiz, sanayi üretiminde ise 2017 yılında yine bir önceki yıla göre seramik kaplamada yüzde 3.6 ve seramik sağlık gereçlerinde yüzde 11.4 oranında büyüme gösterdiklerini belirtti.

Sektörün her geçen yıl artan bir ivmeye büyümeye devam ettiğini kaydeden Çenesiz, “Ayrıca sektör kalite - verimlilik sıralamasında da pazarda ilk üçte yer alıyor. Sektörün büyüme hızını bu şekilde sürdürmesi halinde, önümüzdeki 10 yıl içinde küresel pazarda her kategoride ilk üçte yer alacağını öngörüyoruz. Yeni dönemde artan yatırımlar sayesinde daha üst segment ürünler üreteceğiz ve böylece katma değeri daha yüksek ürünlerde artış sağlayacağız” diye konuştu.

Seramik sektörünün ithalata bağımlılığı en az olan sektörler arasında bulunduğu vurgu yapan Erdem Çenesiz, Türkiye’de sektörde büyük ölçekli firmaların yer

aldığını ilettili. Sektörün globalde hemen hemen her ülkeye ihracat yapması sebebiyle ülkelerin ilgili standartlarına ait belgelere sahip olduğunu aktaran Çenesiz, ürün tasarımında kullanılan CAD ve CAM teknolojilerinin kaliteyi artırdığını ve tasarım sürecini kısalttığını söyledi.

Güney Kore ve Sahra Altı Afrika ülkeleri yeni pazarlar

Türkiye’nin pazarda rekabet edebilirliğini daha da artırması gerektiğine dikkat çeken Çenesiz, “Sektörün üst segmente yönelik katma değeri yüksek ve teknolojik farklılığı olan ürünlerle küresel pazarlarda fark yaratması, bunun için de yenilikçi ve güncel teknolojiler ile uluslararası standartlar kalitesinde üretimin sağlanması gerekiyor” ifadelerini kaydetti.

2017 yılında seramik kaplama malzemeleri ihracatında ilk 10 ülkenin geçen yıllara göre değişmediğini söyleyen Erdem Çenesiz, fakat ilk 10 ülke içinde yer alan

Almanya, İngiltere ve Romanya’ya yapılan ihracatın gerilediğini aktardı. İlk 10 ülke arasında yer alan diğer ülkelerden ABD, İsrail, Kanada, Fransa, Belçika, Hollanda ve Finlandiya’ya yapılan seramik kaplama malzemeleri ihracatında artış yaşandığı bilgisini veren Çenesiz, artışın en çok yaşandığı ilk üç ülkenin yüzde 42.4 ile Belçika, yüzde 15.8 ile ABD ve yüzde 14.5 ile Fransa olduğunu belirtti.

Öte yandan Türkiye’nin seramik sağlık gereçlerinde 125 ülkeye ihracat yaptığını ve hacmi 1 milyon doların üzerinde 41 ülkenin bulunduğu değinen Çenesiz, “Söz konusu kalemde Almanya ilk sırada yer alıyor. İngiltere, Fransa, İtalya, ABD, İsrail, İsveç, Hollanda ve Ürdün de listede iyi konumdadır. Nijerya, Güney Kore ve Sahra Altı Afrika ülkelerini ise yeni hedef pazarlar içinde sayabiliriz. Rusya ile ilişkilerin normale dönmesiyle bu ülkeye olan ihracatın da yeni dönemde artış göstermesini bekliyoruz” açıklamasında bulundu.

"Yatırım teşvikleri mutlaka ihracat taahhüdüne bağlanmalı"

Sektörün en önemli gündem maddesinin ihracat olduğunun altını çizen Erdem Çenesiz, federasyon olarak bu konuda akademik bir çalışma başlattıklarını da duyurdu. İlkini 2017 yılı sonunda açıkladıkları 'Türkiye İhracat Katkı Endeksi'nin sadece seramik sektörü değil, ülke ekonomisine yön veren 18 sektör için de kritik sonuçları ortaya koyduğunu ifade eden Çenesiz, "Endeksin 2017 yılı dördüncü çeyrek sonuçlarına göre seramik sektörü yine başı çekiyor. 18 sektörün değerlendirildiği endekste, inşaat seramikleri 22.3'lük oranla dördüncü çeyrekte de katkı oranı en yüksek sektör oldu. İnşaat seramiklerini 6.5 katkı oranı ile giyim eşyası ve 4.4 katkı oranı ile mobilya sektörü takip ediyor. Ancak sektörde, ihracat hedeflemeden yapılan yatırımlar milli servet kaybına sebep olabileceğinden seramik ve benzeri kapasite fazlası olan sektörlerde yatırım teşvikleri mutlaka ihracat taahhüdüne bağlanmalı" dedi.

"Enerji verimliliğini artırıcı projeler geliştirilmeli"

Bir diğer önemli sorunun, üretim maliyetleri içinde enerjinin yüksek pay alması olduğunu vurgulayan Çenesiz, "Dolayısıyla karşılaşılan maliyetlerin azaltılması için sektöre yönelik enerji verimliliğini artırıcı projeler geliştirilmeli. Yeni yatırımlar için enerji maliyetleri ve alt yapıda avantaj yaratan yatırım alanları sunulmalı. Biz federasyon olarak tüm bu konularda raporlar hazırlayarak, çözüm önerileri ile kamuya gidiyor ve üretimin önündeki engellerin kaldırılması için var gücümüzle çalışıyoruz" şeklinde konuştu.

Seramik sektörü ekonominin lokomotiflerinden oldu

Türkiye Seramik Federasyonu desteği ile ekonomistler tarafından hazırlanan 'Türkiye İhracat Katkı Endeksi' sonuçlarına göre seramik sektörü Türk ekonomisine en büyük katma değer sağlayan sektörlerin başında geliyor.

Türkiye Katkı Endeksi 2017 yılı son çeyrek verilerini değerlendiren Türkiye Seramik Federasyonu Başkanı Erdem Çenesiz, "İkincisini açıkladığımız bu endeks göstermektedir ki inşaat seramiklerinin Türkiye ihracatına olan net katkısı düzenli bir şekilde artmaktadır. Kasım ayında açıkladığımız endekste ilk dokuz aylık dönemdeki katkı oranımız 18.27 idi. Yılın son çeyreğine bakıldığında bu oranı 4 puan daha artırarak katkı oranımızı 22.33'e çıkardık. Bu, Türk ekonomisi ve sektörümüz adına son derece önemli bir veridir" dedi.

Net ihracatın yüksek katma değerli üretim yapıldığını gösterdiğinin altını çizen Erdem Çenesiz, ihracatın ithalattan yüksek olduğu sektörlerde rekabet gücünün yüksek olduğunu, ülke ekonomisini geliştirecek ve ileriye götürecek sektörlerin bu sektörler olacağını belirtti. Dördüncü çeyrekte Türkiye ihracat katkı endeksinde genel bir iyileşme görüldüğünü belirten Çenesiz, "Türkiye sanayinin genel katkı oranı yükselirken, 15 sanayi kolunun katkı oranları bir önceki çeyrek döneme göre iyileşme gösteriyor. İhracat katkı oranı pozitif olan dokuz sektör bulunuyor. Sadece üç sanayi kolunda katkı oranı düşüşe geçmiş. Hazırladığımız bu endeks Türk ekonomisinin gelişimi adına sektörleri yönlendiren akademik ve tarafsız

bir çalışmadır. Takip edilmeli ve iyi yorumlanmalıdır" ifadelerini kullandı.

"İthalatın hızla artması Türkiye'nin yapısal sorunu"

"Türkiye ekonomisinin yapısal sorunu, ekonomik büyümenin hızlanması ile birlikte ithalatın hızla artmasıdır" diyen Çenesiz, "Türkiye ekonomisinin 2017 yılında yüzde 7 büyümesi beklenirken ithalat yüzde 17.7 artarak 233.8 milyar dolara, dış ticaret açığı ise yüzde 36.8 büyüyerek 76.7 milyar dolara çıkmıştı. Türkiye'de çok sayıda sektörün ithalatı, ekonomik büyüme ve sektörlerin büyümesine karşı duyarlıdır. İç pazarda genişleyen talep birçok sektörde ithalat ile karşılanmaktadır. Seramik sektörü olarak bizim gücümüz burada ortaya çıkıyor. Seramik sektörü iç piyasadaki talep artışının tamamına yakını içerideki üretim ile karşılayabilmektedir. Bunu yaparken aynı anda ihracatımızı da artırabilme gücüne sahibiz. Ekonomide ve inşaat sektöründe yaşanan hızlı büyümeye karşın inşaat seramikleri sanayi, hem iç talep artışını karşılamış, hem ihracatını artırmış, hem de ithalatını azaltmıştır" dedi.

Seramik sektörünün yaklaşık 10 milyar TL ciro ve 1 milyar dolar ihracat elde ettiğini, 2017 yılını hedefledikleri gibi yüzde 9 büyüme ile kapattıklarını belirten Erdem Çenesiz, "2018 yılı büyüme beklentimizi 1 puan daha artışla yüzde 10 olarak öngörüyoruz. 1 puanlık büyümemiz yine ihracat performansımızla gerçekleşecektir" diye konuştu.